

23. 6. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K novele typů věznic

V posledních měsících vláda České republiky projednávala novelu trestního práva, konkrétně pak typů věznic. Navrhuje se, aby místo dosavadních čtyř typů věznic, jež jsou upraveny v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákon a zákoně č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, zbyly pouze dva. Poslední informace říkají, že novela byla schválena. Zajímavostí je, že o navrhovaných změnách typů věznic vláda jednala již v roce 2013,[1] evidentně se však u Poslanecké sněmovny zastavily.

Dosavadní právní úprava trestního práva[2] stanovuje čtyři typy věznic při výkonu trestu odnětí svobody. Konkrétně jimi jsou (i) věznice s dohledem, (ii) věznice s dozorem, (iii) věznice s ostrahou a (iv) věznice se zvýšenou ostrahou. Tento výčet nalezneme také ve výše zmíněném zvláštním předpisu.[3]

O tom, do jakého typu věznice má být odsouzený přiřazen pak rozhoduje příslušný soud na základě zvláštního předpisu. Soud zpravidla zařadí do věznice s dohledem pachatele, kterému byl uložen trest za přečin spáchaný z nedbalosti a který dosud nebyl ve výkonu trestu. Do věznice s dozorem pak bude zařazen pachatel, kterému byl uložen trest za přečin spáchaný z nedbalosti a který již byl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin, nebo pachatele, kterému byl uložen trest za úmyslný trestný čin ve výměře nepřevyšující tři léta a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin. Do věznice s ostrahou bývá umístěn odsouzený, který nesplňuje podmínky pro umístění do věznice s dozorem či zvýšenou ostrahou. V tomto případě se tedy jedná o negativní vymezení. Nakonec ve věznici se zvýšenou ostrahou bývají pachatelé odsouzení výjimečným trestem.[4]

Jak jsem již výše nastínila, chystaná novela hodlá zrušit dva typy věznic, a to věznici s dohledem a věznici s dozorem. Nová právní úprava by tedy měla upravovat pouze věznici s ostrahou a zvýšenou ostrahou. Do první z nich by měli být zařazeni pachatelé, kteří by patřili do věznice s dozorem a dohledem. Jedná se tedy především o zloděje a pachatele méně závažných trestných činů. Naopak věznice se zvýšenou ostrahou pojme současné věznice se zvýšenou ostrahou a věznění doživotně odsouzených.[5] Vězeňská služba by dále měla rozdělovat jednotlivé věznice na oddělení podle typu zabezpečení.

Systém platný v České republice, kdy rozhoduje o zařazení nebo přeřazení do příslušného typu věznice soud, je z hlediska evropského srovnání jedním z posledních. Výlučně soudu je uvedené rozhodování svěřeno ještě například na Slovensku, v Maďarsku či Polsku. V zahraničí je rozhodování o zařazování a přeřazování zpravidla svěřeno orgánům vězeňské správy, například v Německu, Rakousku, Itálii, Velké Británii, Nizozemsku, skandinávských státech nebo v Kanadě.[6]

Závěrem lze konstatovat, že toto rozdělení se zdá být přehlednější a snaží pro rozhodovací praxi. Praktické se zdá být toto rozdělení i z hlediska bezpečnosti. Otázkou do budoucna tedy zůstává, zda tento systém bude kvalitně fungovat. Tento systém by měl začít fungovat na podzim 2017.

Mgr. Kamila Peterková

-
- [1] vláda schválila novelu zákona, ze čtyř typů věznic budou jen dvě. zpravy.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 31. 8. 2015].
- [2] § 56 odst. 1. zákona č. 40/2009. Sb., trestní zákon.
- [3] § 8 odst. 1. zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.
- [4] § 56 odst. 2. zákona č. 40/2009. Sb., trestní zákon.
- [5] vláda schválila novelu zákona, ze čtyř typů věznic budou jen dvě. novinky.cz [online]. 2015 [cit. 31. 8. 2015].
- [6] Generální ředitelství. Redukce typů věznic se blíží. vsqr.cz [online]. 2013 [cit. 31. 8. 2015].

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)